

קונטרס
שיחות
קודש

פרשת מסעי - חוק תשפ"ב

ספה"ק מאור עינים פרשת בראשית ד"ה בראשית (הא')

פרשת מסעי - חוק תשפ"ב
♦ גריון קיא ♦

החזרת נרות

לעילוי נשמת
הרה"ח רבי בנימין ב"ר
אברהם שמואל ז"ל

נלב"ע
ערב ראש השנה תש"פ

מודעה ובקשה
כל זכיות שמורות
למכון נתיבות החסידות

...

להארות והערות אפשר לפנות:

בטל: 0527673016

או במייל:

5701555@okmail.co.il

...

עימוד ועיצוב ע"י

חברקה: 052-7134988

השיעורים נכתבו בלשוננו הכהיר בטוטו"ד
של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
על ידי חרב"ן הרה"צ רבי יצחק טווערסקי שליט"א
יו"ר מכון נתיבות החסידות

♦ ♦ ♦

יצא לאור ע"י מכון נתיבות החסידות להוצאות ד"ת
מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מספינקא
רחוב דונולו 7 - 11 בני ברק

תּוֹכַחַת עֲנִיִּים

שיעור א':

ג

סיפור עם הרבי מהר"ש זי"ע – ג + הקב"ה רוצה מאתנו את הלב – ג + התורה הוא הקב"ה בעצמו – ד + יהודי הוא נ"ב תורה בעצמו – ד + אסור להסתובב כאן נטבני בלבד – ד + בכל עולם שנה נפש יש כוח הפועל בנפעל – ד + צריכים להפיש במדרגות הנמוכות את הקב"ה – ה + שבירת הכלים נקרא חסר – ה + סיפור עם האוהב ישראל זי"ע – ה + אדם כשקם בבוקר הוא לא יודע בדיוק מי הוא – ה + צריכים לתת את המחשבה הראשונה להקב"ה – ו + ואתה מחיה את כולם גם הפחותים ביותר – ו + אדם צריך להחזיר את הניצוץ הנמצא בכל מקום להקב"ה – ו + למה הקב"ה צמצם אורו ית' – ז + חייל טוב שמת עם מה שהמלך עושה אתו – ז + היות שאין מלך בלא עם חייב להיות משפיע ומקבל – ז + צדק הוא בבינה וחכמה הוא מעל הבנה והצדק – ז + בשלא לשמה אין מציאות של מנוחת הנפש – ח + הנפש הכללי עובר מעברים גם בשביל אחרים – ח + כשהולכים עם הצדק מפספסים את המטרה – ח + מחשבה הראשונה הוא רבות מחשבות בלב איש – ט + כשיוצאים מהצדק אז ועצת ד' היא תקום – ט + כשמחפשים את הצדק זה מוות ועירוב טוב ורע – ט + הקב"ה מקבל תענוג גדול כשיש אור מהחושך – י

שיעור ב':

יא

הקב"ה נמצא בכל חומרי בעולם – יא + צריכים לרצות להגיע לפנימיות – יא + מצאנו שלושה סוגי אנשים – יא + מצאנו שלושה סוגי גלויות – יב + על ידי להודות את שמך מוציאים את הנפש ממסגר – יב + כשהכאב מופיע אסור להתפרד מזה – יב + אין מציאות לראות את הקב"ה – יב + הבעיה הוא באי הצלחה שלך – יג + במצרים הכניסו את הדעת לגלויות – יג + פרעה ניתק את הדעת מהחכמה – יג + כל החכמה הוא נקודה

אחד - יד + צריכים קודם להתחבר לעצמו - יד + אדם חייב להיות מוכן לשחרר מהחומריות שלו - יד + אדם צריך לדעת שהוא לא מציאות אלא סיבה - יד + מיצר נקרא עומד בנבול החכמה - טו + אדם שעסוק בדברים קטנים סוגר את המוח שלו - טו + אדם שנמצא בבריחה הוא במיצר ים גם היום - טו + אדם שמאבד את המוח צריך ללכת בזהירות - טו + סיפור עם הרה"ק מבעלזא זי"ע - טז + צריכים להשאיר חיבור אפילו שאין קליטה - טז + צריכים לקחת את הדעת להקב"ה ולא בטכני בלבד - טז + אדם שחי עם הקב"ה שם מוסיף תענוג אליו ית' - יז + יוסף תמיד מוסיף ביראת שמים - יז

יה

שיעור ג:

עבודה שלנו לחזור מהמוגבל לאינו מוגבל - יח + אחרי קבלת התורה יש תשובה לכל המצבי רוח - יח + בקבלת התורה קבלנו דרך להתקשר להקב"ה - יח + יעקב אבינו לא היה בשבירה - יט + כל מידה צריכים להפוך אותו להקב"ה - יט + בכל דבר יש זה לעומת זה - יט + שבירה נקרא שלא הפעילו אותו נכון - כ + עבודת האדם לסלק השבירה מהעולם - כ + צריכים להתבונן בכל דבר ולא להכתיב מיד דברים - כ + שבר נקרא קרע בין קוב"ה ושכינתיה - כ + מצאנו שתי סוגי מסעות - כא + מי שקשור למשה ואהרון יכול להפוך הגשמי לרוחני - כא + בהתחלה צריכים לפתוח פתח קטן - כא + וירא יעקב כי יש שבר - שבירה במצרים - כא + שבירה הם נובלות חכמה של תורה - כב + בשורש אין טוב ורע אלא אמת ושקר - כב + במסכנות צריכים לשמוע את הקב"ה שם - כב + כשיורדים ממדרגה הראשונה נקרא שבירה - כב + לב שבור זה שבירה - כג + הקב"ה רוצה לפתוח איתך ערוץ תקשורת - כג + צריכים לשאול מה זה ועל מה זה - כג + יעקב אבינו ראה שיש עבודה במצרים - כד + אדם שלא עובד בשיפויץ בורח משם - כד + הקב"ה אמר למשה רבינו לרדת ולהתחבר לבני ישראל - כד + יעקב שלא היה בשבירה ראה את הקב"ה בכל דבר - כד + התורה עוזרת לנו מול היצר הרע - כה + ממעטין את אבילות על ידי שמחה - כה

כו

שיעור ד:

אדם צריך לקחת אחריות על עצמו - כו + מחטא אדם הראשון נהיה שבירה והסתר - כו + המטרה של מכונת שתייה הוא בשביל הבעל הבית ובשביל הקונה - כו + לוחמים בקבוקי שתייה ולא משלמים - כז + העיקר של הדעת הוא להגיע להקב"ה - כז + התשלום להקב"ה הוא כל פעל ד' למענהו - כז + אדם שחי עם חכמה שמח במקומות נמוכים - כח + כשנכנסים לקטנות המוחין זה נקרא וימת יוסף - כח + כאן למטה זה עולם הבא ועולם הזה - כח + צריכים בכל

דבר להסתכל על הפנימיות שיש שם – **כח** + חנטה תמיד נמצא – **כט** + צריכים
 לפחות שיהיה נגיעה עם אבותינו הקדושים – **כט** + בתוך כל אחד יש כוח המחיה
 אותו – **כט** + הנפילות מניעים כי אדם לא חי עם הקב"ה – **כט** + שבירה נקרא שחסר
 שם חיות מהקב"ה – **ל** + הלכה למעשה – **ל** + חמישים מסעות נגד מ"ט שערי טומאה
 ושער הנו"ן – **ל** + צריכים כל הזמן לחשוב רק על עבשיו – **לא** + בכל מסע תיקנו
 אחד ממ"ט שערי טומאה – **לא** + יש חכמה עילאה ויש חכמה תתאה – **לא** + אדם
 צריך להגיע להכרה שבלי הקב"ה הוא לא יכול – **לא** + צריכים שלא יהיה זמן לעשות
 עבירות – **לב**

שיעור א'

אבל הרבי מהר"ש לא נבהל והתסכל על השוטר בעיניים, ושאל אותו תגיד לי בבקשה כמה משלמים לך על זה לפי יום לפי שבוע אולי לפי חודש. בסוף ענה השוטר משלמים לי עשר רובל לחודש. אז אמר לו מהר"ש זי"ע תבוא אלי הביתה ואני ישלך לך עשר רובל ליום, ואני רוצה שתצעק עלי שלושה פעמים ביום מי אתה ומה אתה מחפש כאן.

הקב"ה רוצה מאתנו את הלב

יש אנשים שמסתובבים כאן בעולם אבל כטכני בלבד ולא קשורים לפנימיות למה ירדו כאן לעולם. ולפעמים לא משתמשים בכלל אפילו עם המחשבות ג"כ שזה בעצם היה גלות מצרים שלא היה להם את דעת שזה חיבור להקב"ה והיו אז מאוד מנותקים מהקב"ה. התכלית שהקב"ה שלח אותך לכאן הוא כי רחמנא ליבא בעי, יכול להיות שאתה מקיים תורה ומצוות אבל הקב"ה רוצה את הלב מאתנו. התכלית שאדם צריך

סיפור עם הרבי מהר"ש זי"ע

איתא במאור עינים בראשית (ד"ה בראשית (הא')).. מסופר על הרבי מהר"ש זי"ע שהיה כידוע בעל מוח גדול. באותם הימים המדינה חילקה את היהודים מהגויים, כלומר היו רובע היהודי והיה מול זה רובע של הגויים, והיה אסור על פי חוק לעבור לרבע של הגויים, ולאור זאת שמו שוטרים מכל הצדדים שישמרו שאף אחד לא יעבור חלילה לצד השני.

מהר"ש זי"ע שהיה בעל מוח יצא לילה אחד מביתו לרחוב והתחיל לטייל מכאן לכאן. ומרוב שהיו עסוק בעצמו יצא מרבע של היהודים לרבע של הגויים. ומיד קפץ עליו שוטר וצעק לעברו מי אתה ומה אתה מחפש כאן. ווער ביסטו און וואס זיכסטו דא. בהתחלה מרוב שהיה שקוע במאמר בחסידות לא שם לב למה שקרה, ואז השוטר צעק עוד יותר חזק מי אתה ומה אתה מחפש כאן.

יהודי לא משנה איפה הוא נמצא ומה הוא פוגש ומי הוא פוגש שם, בעולם לא משנה באיזה מקום בעולם, שנה לא משנה באיזה יום בשנה זה יוצא, נפש ולא משנה איזה אדם הוא פוגש בעולם, ברגע שהגיעו לשם סימן שהגיעו לשם בכוונה לעבודה, וזה בשביל חלק הנשמה שלו שנמצאת שם שהוא צריך להרים משם.

**אסור להסתובב כאן
כטכני לבד**

א"כ עבודה שלך הוא לא להיות כאן כטכני לבד אלא אתה זה התורה בעצמו, ואתה בעצם מפוזר בכל מקום בעולם, ולכל מקום שאתה מגיע אז שם בהתבוננות שלך ברגע שאתה מתנהג על פי התורה, ומסתכל על כל דבר על פי התורה, ומתבונן מי זה הקב"ה, על ידי עצם ההתבוננות הזאת אתה משחרר את הניצוץ שנמצא שם ומחזיר זאת לכוח שלך, ואז דבר ראשון החזרת את אותיות התורה למקום, ודבר שני ברגע שאדם משחרר את הניצוץ וזה עולה למעלה בחזרה אדם בעצמו עולה עם זה למעלה.

**בכל עולם שנה נפש יש
כוח הפועל בנפעל**

ולכאורה צריכים אנו להבין איך קרה כזה דבר שהניצוץ התפזר בכל העולם. אלא התורה זה הקב"ה, א"כ הקב"ה ברא את העולם בשביל ישראל

לחפש כאן בעולם הזה הוא כל פעל ד' למענהו, הקב"ה ברא את העולם בשביל תכלית אחד שתכיר שיש בורא ומנהיג לבירה, ואת מי הוא בחר מכל העולם שיכירו אותו, עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו. אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו. כלומר הקב"ה נתן לנו להכיר אותו.

התורה הוא הקב"ה בעצמו

ואיזה כלים הקב"ה נתן לנו שדרכו אפשר להכיר את הקב"ה? הוא על ידי התורה שיש לנו אנו יכולים להגיע להקב"ה, ומה מיוחד בתורה שדרכו אפשר להכיר אותו, אלא כי התורה הוא הקב"ה בעצמו, קוב"ה ואורייתא וישראל חד הוא, התורה נמצא בכל מקום בבריאה ואין מציאות ומקום בבריאה שהתורה לא נמצאת שם. מי אתה זה בני ישראל שהקב"ה בחר בנו עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו, ומה אתה מחפש כאן עבודה שלך הוא למצוא את הקב"ה בכל מקום בעולם.

יהודי הוא ג"כ תורה בעצמו

יהודי הוא ג"כ התורה בעצמו, כי לאדם יש רמ"ח איברים שזה נגד רמ"ח מצות עשה ויש לו שס"ה גידים נגד שס"ה לא תעשה, הקב"ה ברא את העולם עם התורה ובני ישראל הם שישים ריבוא נשמות ישראל נגד שישים ריבוא אותיות לתורה, כלומר התורה נמצאת בכל מקום בעולם, ולכן

שרגא בטיהרא מי מהני ליה, אור באמצע היום מי צריך זאת. כלומר המעלה של הנר הוא דווקא בחושך ולא באור כי יתרון האור מן החושך. הקב"ה ברא את העולם ואז פוזר ניצוצות הקדושות לכל מקום בעולם. ואחרי זה נהיה שבירת הכלים שזה נקרא הסתר, הסתר נקרא שלא רואים ולא יודעים מה אתה מחפש כאן, ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא וזה נקרא שבירה.

סיפור עם האוהב ישראל זי"ע

מסופר על האוהב ישראל זי"ע שהיה מתפלל מאוד מאוחר. שאלו אותו רבי הרי אתה קם מוקדם עוד לפני כולם ולמה זה לוקח לך כל כך הרבה זמן להתפלל. וענה להם: כל יום אני קם בבוקר ורוצה להגיד מודה אני לפניך וכל יום מחדש אני נתקע שם מי זה אני ומי זה לפניך, וזה לוקח לי כ"כ הרבה שעות עד חצות ולפעמים גם אחרי זה. כלומר אדם צריך כל יום לשנן לעצמו מי אתה שזה אני ומה אתה מחפש כאן שזה לפניך, אדם שלא עושה ככה פשוט שכח את המטרה שלזה ירדנו לעולם.

**אדם כשקם בבוקר הוא
לא יודע בדיוק מי הוא**

אדם כשקם בבוקר הוא תפוס עם עצמו, הוא לא יודע בדיוק מי הוא, ולא יודע מה עליו לעשות היום, כלומר לא ברור לו בדיוק מה הוא ומה הוא מחפש כאן בעולם. ולכן המלחמה הזאת לוקח

ובשביל התורה, ובשביל התורה נקרא עם התורה כלומר בכל מקום שאדם מגיע לשם יש שם חיות מהתורה שזה הקב"ה, ואין כזה דבר מקום שאין שם מציאות הקב"ה והתורה, ואתה מחיה את כולם, א"כ בכל מקום בעולם יש שם חיות מהקב"ה ומהתורה וממילא יש שם חיות כל הזמן מחדש. א"כ יש בכל מקום בעולם כוח הפועל שזה הקב"ה שברא את העולם בנפעל שבכל דבר יש שם כוח מהקב"ה ומהתורה. א"כ בכל עולם ובכל שנה ובכל נפש יש כוח הפועל בנפעל.

צריכים לחפש במדרגות הנמוכות את הקב"ה

עכשיו הוא הולך להסביר איך הקב"ה נמצא גם במדריגות התחתונות, וכמו שיגיד להלן שעיקר כוונת הבריאה הוא להעלות מדריגות התחתונות למעלה. ובכל מקום בעולם אדם צריך לומר לעצמו מי אתה אני זה התורה בעצמו, ומה אתה מחפש כאן אדם צריך לחפש את האותיות התורה שנמצא בכל מקום שזה קשור אלי, ועבודת האדם הוא להחזיר את זה להקב"ה בחזרה.

שבירת הכלים נקרא הסתר

ולכאורה איזה תענוג יש להקב"ה מכה עבודה. אלא האור שבא מן החושך הוא הרבה יותר חשוב מהאור שבא מן האור. מציאנו בבדיקת חמץ שעושים זאת בלילה ולא ביום. למה, כי

ואתה מחיה את כולם גם הפחותים ביותר

עבודת האדם הוא להעלות את הקב"ה גם מהמקומות הנמוכים שהוא נמצא בו. והנה, מה שאמר ואתה מחיה את כולם, ההדגשה בזה, שהשי"ת מחיה את כל מיני הנבראים - אף אלו הפחותים ביותר. והיינו, שהקב"ה **צמצם** אלוקותו **כביכול עד מדרגות התחתונות, והושם חלק אלוקי ממעל תוך חשכת החומר**. אור נקרא שהקב"ה נגלה, וחומר נקרא שהקב"ה בהסתר.

אדם צריך להחזיר את הניצוץ הנמצא בכל מקום להקב"ה

כשאדם יושן הקב"ה בהסתר, וכשאדם מתעורר יש לו הזדמנות להחזיר כל דבר להקב"ה, שהחזרתי בי נשמתי בחמלה רבה אמונתך סלה. אני מודה להקב"ה שמאמין בי לעוד יום להחזיר בי נשמתי. וזה הכל הכוונה מה אתה מחפש כאן בעולם. מה אתה ומי אני, אני זה אנא נפשאי כתבית יהבית, ובעצם הקב"ה הוא זה שמחיה אותי, המעביר שינה מעיני ותנומה מעפעפי. הנותן לעייף כוח, הנותן לשכוי בינה. דהיינו הקב"ה נותן לנו כל דבר. ומה אתה מחפש כאן, אתה צריך להחזיר את הניצוץ להקב"ה מה שנמצא בכל מקום. וזה התפקיד של יהודי בעולם הזה.

כמה שעות ובינתיים אני מצליח לישון עוד כמה שעות. עבודת האדם הוא יתגבר כארי, והכוונה הוא כשאדם קם בבוקר הוא נמצא במקום הכי נמוך שיכול להיות, כי הרי בלילה הוא אחד מס' שבמיתה, וכל פעם שיש ירידת מדרגה זה נקרא מיתה, ועכשיו יש לנו הזדמנות לעשות תענוג להקב"ה כי יתרון האור מן החושך, ואין תענוג יותר גדול להקב"ה מהאור שבא מן החושך.

צריכים לתת את המחשבה הראשונה להקב"ה

וכמו אבא שרואה את בנו חוזר מהלימודים, כשזה מרחוק הוא הרבה יותר שמח לראותו מלולי שזה קרוב לידו והוא בא לקראתו. ודבר שני היות שאנחנו נמצאים במקומות שפלים מאוד ולזה צריך הקב"ה להוציא הרבה יותר כוחות מרגיל, כי כדי להכניס שונא הביתה הרבה יותר קשה מלהכניס אוהב הביתה. וברגע שאדם מפעיל את הדעת שלו ומחזיר כל דבר להקב"ה זה נקרא יתגבר כארי. וכשאדם מתעורר בבוקר ומיד נוטל ידים וקופץ מהמיטה זה תענוג גדול מאוד להקב"ה. **הביאלה רבי** אומר שאדם צריך מיד כשקם בבוקר לתת את המחשבה הראשונה שלו להקב"ה, ואחרי זה ליטול ידים שזה המעשה שלו הקב"ה ואחרי זה אומר מודה אני שזה הדיבור שלו להקב"ה, אז זה התענוג הכי גדול להקב"ה.

היות שאין מלך בלא עם חייב להיות משפיע ומקבל

וכבר אמרנו כמה פעמים, למה היה צריך להיות צמצום, אלא הקב"ה ברא את העולם כדי להיטיב לברואיו, ואין מציאות כזה אם אין בריאה חייב להיות נותן ומקבל, ואין מצב שיהיה מלך בלא עם, ולכן היו צריכים לברוא משהו מוגבל שיהיה עם ונותן ומקבל, ומאז יש לנו את הקב"ה שהוא אינו מוגבל ואת השכינה שהוא מוגבל, אבל אם היה רק צמצום קטן מאוד היה הכל חוזר לקדמותו, ולכן ומפליא לעשות יש לנו את התורה שהוא בדיוק באמצע, מצד אחד יש הקב"ה והתורה שזה הצמצום הראשון, כי התורה יצאה מחכמה, והחכמה מאין תמצא, התרגום יונתן אומר על המילה בראשית בחכמתא. כי הדבר הראשון היה חכמה.

צדק הוא בכינה וחכמה הוא מעל הבנה והצדק

החכמה לעומת העולם שלנו הוא עדיין אין המוחלט, ולעומת הקב"ה הוא כבר יש, אדם צריך להיות חכם ולא צודק, כי צודק הוא בכינה והעיקר הוא לחזור לחכמה שזה להיות חכם, וברגע שחוזרים לחכמה אז אתה מחובר להקב"ה, אדם שנשאר בצדק ולא חזר לחכמה אז הוא לא העלה את המדרגות הנמוכות למעלה, הקב"ה נתן

למה הקב"ה צמצם אורו ית'

צמצם כביכול עד מדרגת התחתונות, הקב"ה נמצא בכל מקום ואין כזה דבר מקום שהוא לא נמצא שם, והושם חלק אלוקי ממעל תוך חשכת החומר. והנה, לכאורה, כיון שנתבאר שכל המדרגות נבראו ע"י התורה שהוא הקב"ה, שצמצם אורו ית' עד כל המדרגות הנמוכות הללו, יש להתפלא למה באמת נעשה כך, שהשי"ת צמצם אורו כ"כ, וברא מדרגות ונמוכות ושפלות כ"כ.

חייל טוב שמח עם מה שהמלך עושה אתו

אמנם הענין בזה הוא, גם שם ידך תנחני, מבטן שאול שועתי אליך, אדם שחושב שזרקו אותו סתם ולא שמח שם הוא לא עובד את הבורא כראוי, כי חייל טוב שמח עם כל מה שהמלך עושה אתו ואפילו שישים אותו במקום לא כ"כ נעים, וכמו דאיתא בפרי הארץ שצריכים להיות שמח אפילו כדי לנקות את השירותים של המלך, כי יכול להיות שפעם אחד המלך יחשוב עליו שהוא זה שמנקה את השירותים של המלך בעצמו. ולא משנה איפה אתה נמצא זה עיקר הכוונה וזה הנחת רוח שיש להקב"ה ממך, **כי כל עיקר הכוונה בבריאה היא, שיתעלו מדרגות התחתונות למעלה, ולהיות יתרון האור מן החושך.**

הנפש הכללי עובר מעברים גם בשביל אחרים

יש צדיק וטוב לו צדיק ורע לו. מסביר ר' אשר שיש נפש כללי ויש נפש פרטי. הנפש הפרטי הוא עובר את החיים יחסות חלק ויש לו פה ושם כמה דברים קטנים לתקן, אבל נפש שהוא כללי אז הוא לא עובר דברים רק בשבילו אלא גם בשביל אחרים, והעיקר שיכול להגיד לאחרים הייתי שם ויצאתי משם, ואיך יצאתי משם, על ידי שאני חי עם הקב"ה, אחרת אין מציאות להחזיק שם מעמד, ואז במקום להיות צודק נכנסים לבחינה של חכמה, והחלק הכי קשה הוא לעבור מצדק לחכמה, אדם שנמצא בבעיה הוא חייב לראות את עצמו כחלק מהבעיה ואם לא הוא לא יגיע לחכמה אף פעם, העיקר להגיע לחכמה ולדעת מה ד' אלוקיך שואל מעמך כי אם ליראה, אבל אדם שהולך עם הצדק אז אולי הקב"ה התכוון למישהו אחר ולא אלי, ואני עוד מהצדיקים הגדולים שאני מוציא אנשים מגיהנם, והחלק הכי קשה הוא באמת לומר שאני חלק מהבעיה וצריכים לעבור מצדק לחכמה.

כשהולכים עם הצדק מפספסים את המטרה

וכן הוא בחינוך ילדים עובד ומעביד, תמיד יהיה דברים שלא מסדרים וצריכים לחשוב מה עושים, עכשיו

לאדם מקומות נמוכים ועבודת האדם הוא להתבונן אז וזה נקרא שלא לשמה, אבל דווקא זה לוקח אותך ומקרב אותך להגיע להקב"ה, ואז צריכים לשאול מה זה ועל מה זה, לדעת שהכוח שיש לנו הוא ואתה מחיה את כולם, עצם ההתבוננות מביא את האדם משלא לשמה ללשמה, והלכה למעשה שאדם צריך לעשות הוא להגיע עד הקב"ה בעצמו, והעיקר לחבר את המוגבל לאינו מוגבל, המוגבל הוא השלא לשמה, אבל כמה שאדם מתבונן שם תמיד הוא יהיה מוגבל במחשבה דיבור ומעשה.

בשלא לשמה אין מציאות של מנוחת הנפש

והעיקר להגיע למצב לשמה, כי אף פעם לא יהיה לו מנוחת הנפש בשלא לשמה, היות שיהודי בא מאין סוף ב"ה וזה הכוח המחיה אותו, צמאה לך נפשי כמה לך בשרי בארץ ציה ועייף בלי מים, כן בקודש שזה חכמה חזיתך לראות עוזך וכבודך ואז מקבלים את הכוח, א"כ כל הזמן צריכים לדעת מי אתה אני זה התורה בעצמו, ומה אני מחפש כאן איפה הקב"ה נמצא, והעיקר למצוא את הקב"ה בכל מקום, פרוק ית ענך מפום אריותא ואפיק ית עמך מגוי גלותא, וזה על ידי שאני יודע ש-ה רבון עלם ועלמייא אנת הוא מלכא מלך מלכיא, וברגע שאדם חושב כן בזה הוא מגיע לתכלית הבריאה מה הוא מחפש כאן.

מהשני כי זה לעומת זה עשה אלוקים, והדרך היחיד לנטרל את זה הוא אדם צריך לדעת שהוא באמת לא יכול, יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום.

כשיוצאים מהצדק אז ועצת ד' היא תקום

ואיך אפשר לנטרל את זה אלא ועצת ד' היא תקום, ובשביל לחיות ועצת ד' אדם חייב לצאת מהצדק שלו, אדם צריך לצאת מהנוחיות שלו כאילו שהוא צודק ואתה לא חלק בזה כלל, אדם צריך לצאת מכל זה ולהחליט שאתה כן חלק מזה, ועבודה שלנו בעולם הזה הוא להחזיר כל דבר להקב"ה, וכדי להגיע לכל זה אדם חייב לדעת שהוא מוגבל, ולהיכנס לאמונה ואז הוא מחובר לחיי החיים, ואתם הדבקים בד' אלוקים חיים כולכם היום, וברגע שאדם מחובר להקב"ה אז יש חיים, חיים גם בגמטריא חכם כלומר ברגע שאדם מחובר לחכמה שם הוא חי באמת. אבל כל זמן שהוא עוד מצטער מן הירידה שירד אליו סימן שעוד לא הגיע לחכמה.

כשמחפשים את הצדק זה מוות ועירוב טוב ורע

ראה נתתי לפניך, אדם צריך לדעת ברגע שזה מופיע הוא יורד אליך בצורה של חיים ומוות, מוות הוא כשאדם מחפש את הצדק, ושם מעורב טוב ורע, בחיים שזה החכמה שם אין טוב ורע אלא שם הוא עולם שכולו

כשהולכים עם הצדק אז אתה צודק ואז אנשים מתחילים להאשים את כולם וכועסים על כולם ובצדק, ואפשר לפעמים להביא עדות ויהיה משפט וכדומה, אבל אז פספסת את המטרה, אתה לא צריך להיות השופט של כולם, זה הקב"ה שהוא מלך המשפט, התפקיד שלך הוא לא להיות עסוק עם הצדק אלא עם החכמה, וכמו שכתוב **בפרי הארץ** כל זמן שאדם עוד מצטער מן הירידה והשפלות שירד לשם עוד לא נכנס לחכמה, כל כאב שיש לך זה מגיע מהצדק שלך, כי במקום של חכמה שם אין כאב כלל, כי הכאב מגיע מצומצם, מצרים הוא מיצר ים, שהחכמה שלך כרגע מצומצם וממילא כואב לך, מן המיצר קראתי י-ה, עבודה שלך הוא לצאת מהמיצר שלך ולהיכנס ל-ה שזה חכמה, וברגע שנכנסים לחכמה שם אדם משתחרר לגמרי.

מחשבה הראשונה הוא רבות מחשבות בלב איש

ר' אשר היה אומר שכתוב ראה נתתי לכם את החיים ואת הטוב את המוות ואת הרע ובחרת בחיים. ולכאורה איך אפשר לבחור בחיים, אלא המחשבה הראשונה של האדם הוא רבות מחשבות בלב איש, ועבודת האדם הוא מיד להפנות את זה לכיוון של ועצת ד' היא תקום, מחשבה ראשונה הוא יצר הרע, ועד שזה מופיע עליך זה מגיע רע טוב טוב ורע, אבל אחד הוא לא יותר

הרבה יותר מאור לבד בלי חושך, ודבר שני בשבילך זה הרבה יותר אדם שמגלה את הקב"ה בתוך החושך מאדם שמקיים מצות בלי לב כלל. וגם אדם שעובר את החושך ומגלה שם את הקב"ה מקבל כוחות אדירים לעזור לאנשים אחרים מה שלא היה מקבל אם הוא לא היה עובר את החושך לפני זה. אדם צריך לדעת שזה מאת הקב"ה והוא נותן לך את הכוח לעבור את זה וגם צריכים לדעת שאם זה אפשר להגיע לכאלו מקומות שלא היינו יכולים להגיע בלי זה.

טוב. וברגע שאדם רואה ברגע הראשון שזה מושך לך את המוח וסוחב לך את התפקיד שלך בעולם הזה, מיד להעביר הילוך מהבנה לחכמה, לעבור מצדק לחכמה, לא להיות צדק אלא חכם, ואז בעצם אדם מקבל כוח להעלות את המדריגות הכי תחתונות שרק יש, ולהיות יתרון האור מן החושך.

**הקב"ה מקבל תענוג גדול
כשיש אור מהחושך**

**ואיזה יתרון יש כאן יותר, דבר ראשון
הקב"ה בעצמו מקבל יתרון**

שיעור ב'

המחיה ומהווה כל דבר, וזה הענין של ירידת יוסף למצרים. לכאורה צריכים אנו להבין מהו ירידה ומהו יוסף ומהו מצרים.

מצאנו שלושה סוגי אנשים

אלא דברנו פעם שיש שלושה סוגי אנשים, יש כאלו שמדברים על אנשים אחרים כל הזמן וזה הכי נמוך שיכול להיות, אומרים עדיף לדבר על סוסים מדובר על אנשים. יש אנשים שמדברים על אירועים שהיה ככה והיה ככה ויהיה ככה. ויש אנשים שמדברים על נושאים ומרחיבים אותו. וזה תלוי כמה אדם חי גוף וכמה הוא חי נפש, יש אנשים שחיים טכני וגוף בלבד והם לוקחים את הנפש שלהם ומכניסים אותו לתוך הגוף, ובמקום לקחת את הגוף ולהעלות אותו לנשמה עושים בדיוק הפוך ומכניסים את הנשמה לתוך הגוף, א"כ כל מה שהוא רואה וחווה הוא חייב לדבר על זה כי הוא אדם של גוף וטכני בלבד.

הקב"ה נמצא בכל חומרי בעולם

איתא במאור עינים (המשך ד"ה בראשית (הא')). דברנו על כוח הפועל בנפעל, הקב"ה ברא את העולם בתורה כלומר בכל דבר בעולם יש בתוכו כוח התורה, קוב"ה אורייתא וישראל חד הוא דהיינו שבכל דבר בעולם אפילו במדרגות הנמוכות ביותר הקב"ה נמצא שם, וכן בכל העולמות ובכל אדם בעולם הקב"ה נמצא שם ואתה מחיה את כולם, וזה הענין של צמצום שהקב"ה נמצא בכל חומרי, ומשום הכי קשה מאוד לראות את הפנימי ומיד רואים רק את החיצוני, וכמו שאמרנו מי אתה ומה אתה מחפש כאן.

צריכים לרצות להגיע לפנימיות

א"כ אדם צריך להגיע לפנימיות ולרצות להגיע לשם, אבל טוב לי כי עינתי למען אלמד חוקיך, תכלית בריאת האדם בעולם הוא שאיפה שאדם מגיע שיכיר שם את הקב"ה

דבר, והדרך העיקרי הוא להפעיל את המחשבה עד בחינה של חכמה, אפשר לרדת לבניה אבל ברגע שאדם מרגיש שנכנס למקום ומאבד את המוח שלו אז עדיף לעזוב את הבניה ולעבור לחכמה, והעיקר להגיע לחוקיך ומגיעים לזה על ידי טוב לי כי עינית, והקב"ה עוזר לך על ידי החסר אונים שתוכל להגיע להקב"ה.

כשהכאב מופיע אסור להתפרד מזה

הוא ענין ירדת יוסף למצרים, יוסף נקרא במקום שם במקומות הנמוכים להעלות כל דבר הורידו את החיות עוד יותר למטה, אבל עבודת האדם הוא משם להעלות להקב"ה, וכמו שכתוב בפרי הארץ כל זמן שאדם מצטער מן השפלות והירידה שירד לשם סימן שעוד לא הגיע לחכמה. וברגע שהכאב מופיע אז אסור להתפרד מהכאב אלא הפוך הקב"ה עוזר לי בזה להגיע אליו ית', טוב לי כי עינתי למען אלמד חוקיך, ואז אדם יש לו פחד שהכאב לא ייקח אותו מהקב"ה כי דווקא כן אדם מגיע להקב"ה.

אין מציאות לראות את הקב"ה

משה רבינו ביקש מהקב"ה הראיני נא את כבודך, ואמר לו הקב"ה כי לא יראני האדם וחי וראיתי את אחורי מפני לא יראו. ומסביר ר' אשר אדם

מצאנו שלושה סוגי גלויות

אמרנו שיש שלושה סוגי גלויות, גלות אצל עצמו גלות אצל יהודי אחר וגלות אצל גויים. גלות אצל עצמו זה הגלות הכי קשה, וזה נקרא שאדם עוד לא הוריד שום דבר מהחומריות שלו להקב"ה, וזה נקרא ירידה כי הקב"ה נתן לך חיות שזה ימשוך אותך כלפי מעלה ובמקום זה אתה יורד למטה ומדבר לשון הרע מחלוקת, וברגע שאדם לא מתנהג כיהודי בזה הוא מגביר את החומר על היצירה, ואז הראש שלך מונח לא בנושאים וגם לא באירועים רק עסוק כל היום לדבר על אנשים אחרים.

על ידי להודות את שמך מוציאים את הנפש ממסגר

יש סוג שני של אנשים שלא מדברים על אנשים אלא כבר עלו שלב ומדברים על אירועים שהיה ושיהיה, זה אלו אנשים שהתחילו קצת להיכנס לעבודת השם ית', והיות שמצרים זה מיצר ים דהינו החכמה נמצא במיצר בזה הם מתחילים לגאול קצת את החומריות. כרגע החכמה נמצא עצור בחומרי, הוציאה ממסגר נפשי הנפש נמצא כרגע במסגר, ואיך אפשר להוציא את זה משם, אלא להודות את שמך ואז זכה נעשה נשמה. וברגע שאדם עובד על עצמו אז הוא לא עסוק עם אנשים ועם אירועים אלא עסוק רק עם נושאים כלומר מה שאפשר ללמוד מכל

הולך לך שם אי אפשר לראות אותי רק את עצמך.

במצרים הכניסו את הדעת לגלות

דהנה, מצרים מורה על המדריגות התחתונות, שמצרים הוא אותיות מיצר ים. כלומר מיצר הוא לשון גבול, שהוא עומד בגבול ים החכמה. בסדר ההשתלשלות יש חכמה שמאין תמצא, חכמה כלפי מעלה זה ישות וכלפינו זה עדיין אין המוחלט. ובעצם שם התחיל בריאת העולם ושם חכם המה להרע. וברגע שמורידים את החכמה עוד יותר למטה לכיוון בינה שם מתחיל הבנת האדם, ובמצרים ירדו עוד יותר למטה והכניסו גם את הדעת למצרים.

פרעה ניתק את הדעת מהחכמה

במצרים פרעה נתן להם לעבוד בחומר ובלבנים, שזה אומר שהכניס אותם לתוך חומריות והכניס להם אבנים בראש, ואז החכמה לא עובד כלל, וזה היה בעצם היסוד של מצרים לנתק אותך מהחכמה לגמרי, אדם יש לו דעת שיש בזה שתי תפקידים, דבר ראשון דעת זה מודעות, שזה מוח שליט על הלב, הלב יש לו בתוכו מצד אחד רצונות של הגוף ומצד שני רצונות של הנשמה, ואיך אפשר להשתלט על הלב, אלא עוברים מהדעת לחכמה ואז מקבלים כוח לשלוט על החומרי וללכת אחרי הנשמה.

אין מציאות כזאת לראות את הקב"ה, כי הקב"ה אינו גוף ולא משיגי הגוף, וממילא אין מציאות שיראני האדם וחי, אבל בדרך כלל כשהולך לך כמו שאתה רוצה אז אדם לא מחפש את הקב"ה כלל, ומתי מתחילים לחפש את הקב"ה, דווקא איפה שלא הולך לו אז מתחילים לחפש אותו, אבל הקב"ה אמר לך אם אתה תחפש אותי שם לא תמצא אותי כלל, אלא אם אתה מחפש את החיות שנמצא בכל דבר שם אני נמצא.

הבעיה הוא באי הצלחה שלך

אבל לכאורה כל פעם אדם לוקח לעצמו את החיות ולא משאיר להקב"ה שום דבר, אבל דווקא שם איפה שלא הולך לך אבל איך אתה ממשיך הלאה לחיות ומזה אתה מגיע לראות שאני נמצא כאן ואני מחיה אותך גם כאן במקום הנמוך הזה, אדם שלא מצליח נכנס לדילמה האם אני כן עושה או לא עושה, הרי יש לו תעודות שהוא כן עושה משהו, אבל פתאום הוא רואה שהוא לא עושה שום דבר, וכן עד עכשיו חשבתי שאני מצליח ופתאום אני רואה שאני לא מצליח כלום, ולכן איפה הבעיה, אלא הבעיה זה באי הצלחה, א"כ כי לא יראני איפה שזה לא הולך לך כלום שם הקב"ה עוזר לך שתגיע למצב לראות אותו וחי, וזה נקרא וראיתי את אחורי אם אתה רוצה לראות אותי, זה רק מאחורי שם אפשר לראות אותי, אבל לפני מתי שזה

את הקב"ה בעולם. עבודת האדם בכל מקום הוא להפוך את החומר לרוחני, ולא שזה ימשוך אותך כלפי מטה אלא תן להקב"ה שימשוך אותך כלפי מעלה. לעלות למעלה הכוונה שהחומרי מסכים להיות קצת רוחני, אדם מוכן לזכך את עצמו ולהעלות למעלה.

אדם חייב להיות מוכן לשחרר מהחומריות שלו

אדם שרוצה להעלות במעלית אם הוא לא סוחב כלום יעלה בשנייה אחד, וברגע שיש לו משקל כבד מאוד המעלית לא יעלה כלל. אותו דבר אדם חייב להיות מוכן לשחרר מהחומרי שלו ואז הוא יכול לעלות למעלה, וזה על ידי הדעת שלו, ועל ידי התבוננות ועל ידי הפנמה שלו בכל דבר, הפנמה ראשונה צריכה להיות אצלך לבד, חייב אדם לראות את עצמו, אדם שרואה את הקב"ה רק בחוץ ולא בתוכו אז זה נקרא שהוא לוקח את הקב"ה בשביל האינטרסים שלו האישיים ולא בשביל הקב"ה כלל, הרי הוא צריך כסף וממילא אין לו בעיה ללכת בדרך ולומר שכל דבר הוא לא מציאות אלא סיבה, וחושב שבזה הוא יסדר את הדברים.

אדם צריך לדעת שהוא לא מציאות אלא סיבה

אבל זה לא עובד, כי דבר ראשון אדם חייב לחיות שהוא לא יותר ממשל

כל החכמה הוא נקודה אחד

אבל הדעת הוא רחב מאוד וברגע שעולים לחכמה שם נקודה אחד. מסופר על **האר"י הק'** ששנה אחד ישן חצי שעה בראש השנה. שאל אותו תלמידו **הרה"ק רבי חיים וויטאל זי"ע** מה למדת שם. ענה לו האר"י הק' ייקח לי שבעים שנה להגיד לך מה למדתי בחצי שעה. גם בגוף האדם יש בתוכו חיות שהוא מהחכמה אבל הוא מופשט מאוד ולא נמצא בצמצום כלל, עבודת האדם הוא להעלות כל דבר ולהגיע לחכמה, במצרים עשו בדיוק ההפוך ירדו עם החיות עד למטה למקומות נמוכים מאוד, ואז ניתקנו את החכמה מהדעת, וזה מיצר ים, כי החכמה חייב להיות בקשר עם הדעת כדי להוריד כל הזמן חכמה למידות ולהעלות משם בחזרה לחכמה שמאין תמצא ושם להיכנע.

צריכים קודם להתחבר לעצמו

אבל ברגע שאדם נכנס לסערות רגשות אז באותו רגע מאוד קשה לו להיכנע, אז עדיף לו לכבות את המנוע ואז יגיע להמתקת דינים בשורשם מאשר להיכנס עוד יותר לדינים ואז יהיה לך עוד יותר צרות. א"כ בכל דבר ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, כל פעם שיהודי נמצא במצרים עבודה שלו הוא להתחבר בחזרה לעצמו, שזה החלק אלוקי ממעל שנמצא אצלו שדרכו הוא מגלה

ראשון שלא ידעו הדעת השלם לעבוד השי"ת בתענוג ובמוחין גדולין. ואז נכנסו לקטנות המוחין. וברגע שאדם עסוק בפריטים קטנים בזה הוא סוגר את המוח שלו. ודבר שני, והיינו, שלא היה להם התפשטות השכל לעבודת הבורא, ואין לו מציאות אז להתחבר להקב"ה, לדרוש אחדותו יתברך, וגם שאין לו מציאות ליתן דעתו לפרטי עניניו אפילו הגשמיים, לעבוד עבודת בוראו בדביקות והתקשרות הדעת.

**אדם שנמצא כבריחה הוא
במיצר ים גם היום**

ובפרשת וארא כותב: **כי מצרים אותיות ומיצר ים**, דהיינו הוא לא נותן לך להיכנס לים החכמה, כי שם המקור של הדעת בעולם, **כי יש ים החכמה - שהוא הדעת שבא משם, ומי שאין לו דעת כלל**, אחד שמסתובב בלי ישוב הדעת, והוא נמצא כבריחה, והוא בורח מהבית לכיוון הבית מדרש ובורח מהבית מדרש לכיוון הבית, עוד לפני שגמרו עלינו הוא כבר לא נמצא, ובבית הוא כבר אכל ונטל ידיים וברך ברכת המזון, אחד כזה הוא גם היום **במיצר ים, שלא נכנס עדיין בים החכמה.**

**אדם שמאבד את המוח
צריך ללכת בזהירות**

השפ"א אומר בני גד ובני ראובן ראו קרקע מוכנה שאפשר לשבת

והקב"ה הוא הנמשל, ואם אדם עוד לא חושב ככה על עצמו איך אתה רוצה לחשוב כן על השני, אנשים חושבים שהשני הוא סיבה ואני הוא מציאות, עבודת האדם הוא מי אתה, אתה זה הסיבה, ומה אתה מחפש כאן אז אדם מגיע להכרה שבשבילי נברא העולם, ואז מכניס את הקב"ה בכל העולמות ובכל מקום ובכל מדריגות התחתונות שרק יש.

מיצר נקרא עומד בגבול החכמה

כלומר מיצר הוא לשון גבול, שהוא עומד בגבול ים החכמה ואין מושך את החכמה לדעת, ואין נכנס לפנימיות הדעת והחכמה, והוא לא משתמש בדעת לחזור לחכמה, ובחכמה עובדים את השי"ת בשכל גדול בכל דבר בבריאה, ועם זה אפשר להכיר את הקב"ה. כי בגלות מצרים היה דעת שלהם בקטנות מאוד, שהוא בחינת מיצר ים, וזה היה בגלות. הדעת אדם ממשיך אותו מהחכמה, והדעת יש לו שתי תפקודים אחד דעת ואחד לחבר כל דבר להקב"ה.

**אדם שעסוק בדברים קטנים
סוגר את המוח שלו**

ובגלות מצרים היה הדעת בגלות, שהדעת שנמשך מדעת החכמה היה במיצר וקטנות, שלא היה אצלם הדעת הגדול, ואז קרה שתי דברים דבר

דנודע, סוד יציאת מצרים הוא, שהדעת היה בגלות ובקטנות, שלא ידעו הדעת השלם לעבוד השי"ת בתענוג ובמוחין גדולין, כמ"ש דע את אלוקי אביך, כנודע, שהדעת הוא לשון יחוד ותענוג כמ"ש וידע אדם, ובגלות מצרים היה דעת שלהם בקטנות מאוד שהוא בחינת מיצר ים, שהדעת שנמשך מדעת החכמה היה במיצר וקטנות, שלא היה אצלם הדעת הגדול, היה אולי חיבור אבל מאוד חלש, וכן אפשר לראות את זה היום בפלפונים שיש הרבה ניתוקים, אבל חיבור קצת תמיד יהיה, וזה נקרא שהדעת הוא במיצר וקטנות. כי החכמה מחיה את כל העולמות, רק השאלה כמה חיבור יש לך לחכמה.

צריכים לקחת את הדעת להקב"ה ולא כטכני בלבד

וביציאת מצרים שיצאו מן מיצר ים, הם החכמה יצא מהמיצר, וזה על ידי שהקב"ה שיחרר את הדעת, כי פרעה ישב על הדעת ולא נתן להשתמש בו כלל. ועל ידי הדעת אדם מקבל כוח להתחבר לרוחני, אבל לא על ידי הבנה, אלא הפוך על ידי שאני עולה לחכמה ושם אני חי בלי להבין ובלי להשיג ששם זה חוקיק, א"כ העיקר לקחת את הדעת לא בשביל הטכני אלא בשביל לדעת את ד'. שנתגדל ונתרבה הדעת את ד' כמ"ש וידע אלוקים שנתרומם דעת אלוקים, וכמ"ש ותרבי ותגדלי שבאו ונתרבו ונתגדלו במוחין ודעת גדול לעבוד הבורא

עליה, אבל הקב"ה אמר להם שצריכים סבלנות לזה, אבל לכאורה איך זה עובד ביחד, הלא פנחס בן יאיר אומר שצריכים להיות זריז וזהירות, אבל לכאורה הרי אדם זריז הוא לא זהיר ואדם זהיר הוא לא זריז ואיך זה מסתדר ביחד. אלא זה נקרא מתנוונות ואז יש מציאות להחזיק את המוח ולהיות זהיר אפילו שאתה זריז. וברגע שאדם מאבד את המוח אז צריכים זהירות ולא זריזות.

סיפור עם הרה"ק מבעלזא זי"ע

מסופר על הרה"ק מבעלזא זי"ע כשברח מהשוואה אמר באמצע הדרך לעצור. ויצא מהרכב והתיישב על אבן לעשר דקות. והגבאים היו מאוד בלחץ שלא יתפסו אותו כלל. ובסוף אמר שהוא הרגיש שהולך לאבד את הדעת וממילא החליט לתפוס את עצמו ושיהיה לו דעת. כי אדם בלי דעת הוא כלום. אדם בלי דעת זה גלות אצל עצמו ואת זה אף אחד אחר לא יכול לעזור לי רק אני לעצמי. וזה נקרא אין עוד מלבדו, ברגע שאדם חי עם הקב"ה אז שום דין לא יכול לשלוט עליו כלל.

צריכים להשאיר חיבור אפילו שאין קליטה

ואיך יוצאים ממצרים, ברגע שאדם מחבר את הדעת לחכמה בזה יוצאים משם. ובפרשת דברים איתא:

שאדם מחזיר את הניצוץ שנמצא בגלות בזה הוא יוסיף תענוג להקב"ה, בן שהיה בשבי וחוזר הביתה זה שמחה גדולה לכולם.

|| יוסף תמיד מוסיף ביראת שמים ||

כדכתיב ויתרון האור, הקב"ה יש לו יותר תענוג מאור שבא אחרי חושך מאור שלא מגיע אחרי חושך. **שיש יתרון תענוג כשהועלה מן החושך. ולכך נקרא יוסף מלשון תוספת.** כי תמיד מוסיף ביראת שמים, להעלות מדריגות תחתונות אליו יתברך. וזה בחינת יוסף להעלות כל דבר להקב"ה.

ב"ה בתענוג הזך והזהר, שהוא שמחה של מצוה ועבודה.

|| אדם שחי עם הקב"ה שם מוסיף תענוג אליו ית' ||

וזה היה ענין ירידת יוסף למצרים, כי יוסף הוא בחינת צדיק, ולכאורה בשביל מה הקב"ה מכניס את יוסף לכאלו מקומות נמוכים, אלא **שעל ידי זה יתוסף תענוג**, שם במקומות הנמוכים יש שם שכינה וניצוצות הקדושים, והם לא יכולים להתחבר בחזרה לחכמה, אדם שעושה כן מוסיף תענוג להקב"ה. כי הקב"ה נמצא כרגע בגלות, וברגע

שיעור ג'

לנו כלל כזה רב יוסף. המאור עינים אומר עוד מהלך שאצל אדם מתעורר כל הזמן המידות, והם שונות ומשונות, רגע רגע הוא כועס רגע הוא רגוע, רגע אהבה רגע תפארת וכן הלאה. דהיינו בבוקר כשאני כועס אני יוסף אחד ואחרי זה שאני נרגע אני יוסף אחר וכן הלאה כל היום יש לכל אחד כמה מיני יוסף במשך הזמן. אבל אחרי שקיבלנו את התורה יש לנו תשובה אחד לכל המצבי רוח השונות שיש לנו, כלומר הקב"ה מחיה את כולם כמו שכתוב ואתה מחיה את כולם והקב"ה נותן במשך היום כמה מיני דרכים איך להתקרב אליו.

בקבלת התורה קבלנו דרך להתקשר להקב"ה

א"כ אי לאו האי יומא שעל ידי התורה מקבלים את הדרך איך להתקשר להקב"ה, ואיך לדבק אליו ית' ואיך להתרחק משאר דברים המעכבים אותו מלהתקרב אליו ית', יוסף הוא מידת צדיק המקושר בבורא ב"ה. וזהו שאמר

עבודה שלנו לחזור מהמוגבל לאינו מוגבל

איתא במאור עינים (המשך ד"ה בראשית (הא')). כתוב וירא יעקב כי יש שבר במצרים. יוסף ירד למצרים, וצריכים להבין מהו הענין בזה. אלא הקב"ה ברא את העולם על ידי התורה, כוח הפועל שזה הקב"ה נמצא בנפעל בכל דבר חי שיש בעולם, הקב"ה בעת בריאת העולם צמצום את עצמו ועשה מאינו מוגבל יש שהוא מוגבל, ועבודה שלנו הוא לחזור מהמוגבל לאינו מוגבל. וכמו שאמר למעלה כל עיקר כוונה היא, שיתעלו מדרגות התחתונות למעלה, ולהיות יתרון האור מן החושך. יוסף הוא זה שמעלה את המדרגות התחתונות למעלה.

אחרי קבלת התורה יש תשובה לכל המצבי רוח

בפרשת בשלח איתא: וזהו שאמר רב יוסף אי לאו האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא. בפשטות הכוונה שאי לאו קבלת התורה לא היה

השם, היינו המידות שיוורדים לכל אחד בצורה גשמיות וצריכים לעלות אותם להקב"ה. כלומר יורד אליך אהבה עצמית יש לך עבודה להפוך אותו לאהבת ד'. וליראה את השם, לפעמים יורד אליך פחד ממשהו עבודה שלך הוא להפוך אותו ליראה מהקב"ה. ולפאר את השם, ולנצח את היצר הרע, והודיה להודות את השם, בכל דבר צריכים להפוך אותו לרצון הקב"ה. והתקשרות ולהמליך את השם.

בכל דבר יש זה לעזמת זה

אבל הקב"ה ברא בכל דבר זה לעומת זה, זה, במקום שיהיה אהבת ד' יש לנו לפעמים אהבה מתענוגים, ויש כנגדו אהבת תענוגים, ויראה חיצוניות, במקום לפחד מהקב"ה נכנס לנו פחד מדברים חיצוניים, והתפארות את עצמו, במקום להתפאר עם הקב"ה אדם מפאר את עצמו, לנצח את חבריו, ולהודות את אשר חפץ, והתקשרות בכל המידות הנ"ל. וזה אשר אמר הבעש"ט ואיש אשר יקח את אחותו חסד הוא. הנה, מי שהולך אל ערוה רחמנא ליצלן, הלא הוא מחמת אהבה שבו. כלומר הוא משתמש עם אהבה שיוורד אליו בכיוון הלא הנכון, הלא האהבה היא חסד הוא, המידה שבבורא יתברך שמו, ועתה עושה בזה רעה ומוריד את האהבה כביכול במקום מטונף. עבודת האדם הוא לדעת בכל דבר איך להשתמש אתו.

אילולי האי יומא שניתנה התורה, שעל ידה יכולים לידע במה להתקשר, ואיך לדבק בבורא ב"ה, ואיך להתרחק משאר התקשרות חיצוניות, כי הדבוק בתורה דבוק בבורא ב"ה. כי אורייתא וקב"ה חד. אילולי זה כמה יוסף איכא בשוקא, רצה לומר כמה מיני התקשרות יש בשוק. כלומר בלי התורה לא היינו יודעים איך מתחילים ואיך גומרים.

יעקב אבינו לא היה בשבירה

בעת בריאת העולם היה שבירת הכלים, הקב"ה בונה עולמות ומחריבן כדי שיהיה בחירה, וירדנו למצרים כדי לגאול את הקליפות שהיו שם. וכדי להגיע לקבלת התורה היו צריכים לפני זה לגלות את התורה שיש במצרים, אבל יעקב אבינו לא מת, מת נקרא כשיש ירידה בעבודת השם, יעקב לא היה לו שום ירידה וממילא לא היו בשבירה ג"כ.

כל מידה צריכים להפוך אותו להקב"ה

ובפרשת מקץ איתא: ולכן כתיב וירא יעקב כי יש שבר במצרים. הגם שנסתלקה ממנו השכינה, ראה והבין, כי שבירת הכלים, הם העולמות, שהיה השם בונה עולמות ומחריבן, כדי שיהיה בחירה. כאשר יתבאר לקמן. הוא השבר שהיה במצרים, היא התורה שבקליפת מצרים. כי צריך לאהוב את

להכיר את הקב"ה בכל דבר ולסלק את השבר מהעולם.

צריכים להתבונן בכל דבר ולא להכתוב מיד דברים

למדנו אתמול בשיעור פרי הארץ שכתוב אל תהי בז לכל דבר. יש את הסיפור עם אליהו הנביא שהגיע לרבי אלעזר בן רשב"י בצורה של אדם מכוער. ואמר לו מכוער אתה. אמר לו אליהו הנביא לך תגיד זאת להקב"ה. לכאורה מה אליהו הנביא רצה לומר לו בזה. אלא אל תהי בז לכל דבר המחשבה הראשונה שלנו זה יצר הרע, מיד מגנים מבזים עושים סטיגמות אנשים לא מתבוננים מספיק, עבודת האדם הוא להתבונן בכל דבר איפה הקב"ה נמצא, נכון שמושכל ראשון זה יצר הרע, אבל אל תהי בז אל תרוץ תן התבוננות לפני שאתה ממשיך ותמצא את הקב"ה שם, וברגע שאדם מחפש איפה הוא נמצא בסיפור אז הוא כבר ימצא את הקב"ה שם.

שבר נקרא קרע בין קוב"ה ושכינתיה

א"כ שבירה לא נקרא שזה יצא מכלל שימוש, אלא הכל עובד כרגיל ורק לא משתמשים נכון עם זה. וברגע שזה מעורב טוב ורע עבודה שלנו הוא לתקן את השבר, וברגע שאדם מקשר כל דבר להקב"ה בזה מתקנים את השבר. שבר

שבירה נקרא שלא הפעילו אותו נכון

נחזור למאור עינים שהתחלנו]. יוסף ירד למצרים כדי להעלות משם את הקליפות להקב"ה ולהוסיף תענוג להקב"ה, עכשיו הגיע הזמן שיעקב אבינו יכול לרדת ג"כ למצרים, כי יעקב אבינו לא מת ולא ירד דרגה ח"ו בעבודת השם והוא זה שיכול להעלות כל דבר בחזרה להקב"ה. וירא יעקב כי יש שבר במצרים, שבר אינו הכוונה משהו שנהיה שבור ואי אפשר יותר להשתמש בו, אלא הפוך הכל עובד כרגיל אלא פשוט לא מפעילים אותו נכון, הקב"ה ברא את העולם כי כל פעל ד' למענהו המטרה הוא להכיר את הקב"ה בעולם, ובמקום זה הולכים אנשים ולוקחים כל דבר לעצמם ולא חיים עם הקב"ה, זה נקרא שלא משתמשים נכון עם העולם והולכים נגד מטרת הבריאה, וזה נקרא שבירה.

עבודת האדם לסלק השבירה מהעולם

לפני מצרים היה מצבים שלא היכרו כלל את הקב"ה, כדור הפלגה ואחרי זה דור המבול, ואחרי זה סדום, ובמצרים היה מצב שוינצלו את המצרים ומאז כולם יודעים ומכירים שיש בורא ומנהיג לבירה, וברגע שיש הסתר בתוך הסתר הכוונה שכרגע השבירה חזר לעולם, ועבודת האדם הוא אז

לך לעשות ולהגיע לזה. אדם שהולך לבד ייקח לו זמן לשמוע שהמציאות הוא סיבה, ושהחומר זה צורה, ולמצוא בכל דבר את הקב"ה, אבל משה רבינו להם יש כוח להגיע הרבה יותר מהר לזה, וברגע שאדם הולך בדרכים שלהם מגיע לזה הרבה יותר.

בהתחלה צריכים לפתוח פתח קטן

ואדם צריך בפעם הראשונה לפתוח פתח קטן להגיע לזה, ובפעם השנייה יש לו כבר סייעתא דשמיא מפעם הראשונה, ובפעם השלישית יש לו כבר סייעתא דשמיא מפעמים הראשונים, וכן הלאה. אדם צריך לדעת שהוא בגוף ובמציאות הגוף וזה לא נעלמת, וברגע שאדם חי עם הסכנה שזה נמצא אז יהיה לו הרבה יותר בקלות להגיע לזה. ואז ברגע שמופיע לו הנקודה של גניבה הוא לא נשבר שם אלא הפוך מתעלה משם לדעת כמה רחמים הוא צריך על כל דבר.

וירא יעקב כי יש שבר – שבירה במצרים

וזהו שנאמר וירא יעקב כי יש שבר במצרים. שבר הוא לשון שבירה. שראה יעקב שיש בחינת שבירה במצרים. כלומר, שהמידות הקדושות העליונות נעשה מהם תערובות טוב

נקרא קרע בין קוב"ה לשכינתיה, ברור שזה לא קרע לגמרי כי הקב"ה מחיה הלאה כל דבר, אלא בזה שאנו לא רואים את הקב"ה זה נקרא שבירה וקרע.

מצאנו שתי סוגי מסעות

הבית אהרן אומר שזה הכוונה בפסוק אלה מסעי בני ישראל. כל דבר שהולכים ממקום למקום נקרא מסע. כי יש שתי מסעות. דבר ראשון הקב"ה ברא יש מאין שיא הגשמי משיא הרוחני, ומסע השנייה הוא מה שאנחנו בני ישראל מעלים מלמטה לכיוון מעלה, להפוך את הגשמי לרוחני, א"כ עבודת השם הוא להתבונן בכל דבר למצוא שם את מוצא פי ד', א"כ מסע הראשון זה הקב"ה שירד מלמעלה ועשה צמצום אחר צמצום עד שברא את העולם הזה, ומסע השני הוא בני ישראל ברגע שאנו מחזירים את היש לאין.

מי שקשור למשה ואהרן יכול להפוך הגשמי לרוחני

ומסביר עוד שמי שקשור למשה ואהרן הוא יכול להפוך את הגשמי לרוחני הרבה יותר מהר. וכמו אחד שהולך רגלי הוא יכול ללכת לדוגמא עשר קילומטר ביום ולא יותר. אבל אדם שנוסע עם סוס ועגלה משהו טוב הוא יכול לנסוע הרבה יותר ביום אחד. אותו דבר כל אחד יכול להפוך את הגשמי לרוחני רק השאלה כמה זמן זה ייקח

עבודה שלו בכל דבר יכול להגיע לראות את הטוב הגנוז.

במסכנות צריכים לשמוע את הקב"ה שם

דהיינו יש שתי אנשים שחיים עם גשמיות אחד חושב שזה טוב ואין יותר מזה בעולם, והשני חי שזה רע ולא אמת. וכמו שאמר הבעש"ט הק' חכמת המוסכן בזויה. אפשר להיות במסכנות ולהישבר שם, או שאפשר לשמוע שם את הקב"ה, בזו י-ה כלומר הקב"ה נמצא שם.

כשיורדים ממדרגה הראשונה נקרא שבירה

ולכן נקרא הנפילה מהמדרגה העליונה בשם שבירה, כי כל מה דנחית מדרגיה נקרא שבירה. כלומר אין כוונת שבירה מלשון כליון, שנשבר לגמרי ואין בו ניצוצות קדושים, אלא שירד ממדרגתו הקודמת ונתלבש בלבושים, אבל באמת עדיין מלובש בו טוב כמו בשרשו. דהיינו בהתחלה היה שם אמת ושקר וכרגע שירד ממדרגתו שהיה בו מקודם נמצא כרגע טוב ורע. עבודת האדם הוא להתחבר לחיות שיש שם, שזה הפנמה, וברגע שאדם חי שם לא בצורה שלילית אלא בצורה חיובית בזה אדם מזרים כוחות לעצמו, וכן בכל דבר שאדם פוגש במשך היום, אם זה בבית אם

ורע. עכשיו אתה יכול לחשוב שזה אמת ובעצם רע לי שם אתה יכול לחשוב שזה טוב ובעצם זה שקר ורע שם.

שבירה הם נובלות חכמה של תורה

ובחינה זו של השבירה הם נקראים נובלות חכמה של מעלה - תורה. צריכים אנו לדעת שהרע אין לו חיות מעצמו, כי החיות שלו הוא מהקדושה. נובלות הם פירות שעוד לא גמרו את בשילם ונפלו מהעץ, אבל תכלית הם עוד פירות ויש עוד מצב לתקנם, אותו דבר המידות הרעות חיים מהקב"ה, והיות שאפשר שם לרדת לכיוון הרע זה נקרא שבירה. שכל מה שאנו רואים תערובות טוב ורע, הוא שנפל ונשבר מבחינת חכמה של מעלה.

בשורש אין טוב ורע אלא אמת ושקר

דהנה, כפי המבואר למעלה, שורש הבריאה היא בתורה. ובאמת, התורה, כשהוא בשרשו למעלה, הוא רק טוב. וא"כ גם העולם הזה ששורשו מהתורה היה צריך להיות רק טוב. וזה היה לפני חטא אדם הראשון. אלא, שע"י השבירה נפל נובלות חכמה של מעלה, כלומר, שמה שנתגלה לנו אינו החכמה בעצמו, שזה אמת ושקר, אלא רק נובלות של החכמה העליונה, שנתערב בו טוב ורע. וכל אחד לפי

עבודה לגלות שם את הקב"ה שנמצא שם. הבא ליטמא פותחין לו, הקב"ה רוצה שאתה תפתח ערוץ תקשורת שאף אחד בעולם עוד לא פתח כלל, ומתי שזה מופיע אצלך במסך במצב של ליטמא זה לא בשביל לשבור אותך ולהוריד אותך, אלא אתה מוכשר להעלות משם נקודה שאף אחד אחר בעולם לא יכול להגיע ולעשות את זה.

צריכים לשאול מה זה ועל מה זה

כי בירור המידות הוא, על ידי שיודע ומבין כל דבר, וחוקר מה הוא דבר זה, ומאין שרשה, ואז תמיד דבוק אל השורש. הפרי הארץ אומר שתמיד צריכים לשאול מה זה ועל מה זה. מה זה נקרא לברר מה הרע הזה, כי בעצם אין לו חיות מעצמו, ועל מה זה הכוונה לדעת שהקב"ה מחיה זאת. וברגע שאדם חי ככה הוא מקבל שם חיות ונהיה שם דבוק בהקב"ה, ואתם הדביקים בד' אלוקיכם חיים כולכם היום. הקב"ה מחכה לכל אחד, קול דודי דופק פתחי לי, הקב"ה אומר יונתי תמתי רעתי, וברגע שאדם חי שכל דבר הוא הקב"ה זה נקרא שהוא מתחבר לצל, ד' צלך וכמו שאם הצל זז גם אתה זז, אותו דבר אתה מתחבר לצל והקב"ה איתך. אדם צריך לדעת שהקב"ה יושב ומצפה לו.

זה בעבודה או חברים ושאר הדברים, אפשר לחיות אותם שלילית ואפשר לחיות אותם חיובית ואז כולם מתנהגים אתו חיובית, כי כמים פנים אל פנים כן לב האדם אל האדם, והכל תלוי בהסתכלות שלך.

לב שבור זה שבירה

כ"ק אאמו"ר זצ"ל היה אומר: וירא יעקב כי יש שבר במצרים, יעקב ראה שיש לב שבור במצרים. הכוונה הוא כל פעם שיש לב שבור זה שבירה, אבל צריכים לדעת שיש שם התגלות מהקב"ה, והעיקר לחיות שם כי לא תעזוב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחת, ורק תודיענו אורח חיים, סתום חכמה תודיענו, וברגע שהחכמה נעלמת זה לא מגיע בשביל לשבור אותי אלא בשביל להעלות אותי עוד יותר להקב"ה.

הקב"ה רוצה לפתוח איתך ערוץ תקשורת

זזהו שראה יעקב, שמדריגות עליונות של תורה נפלו **במצרים, במיצר** ים. לעולם יש שם החכמה שמחיה כל דבר אלא שזה נמצא במיצר, כלומר, **שראה שם נובלות התורה שנפלה שם, שצריכה להתברר ולעלות.** כיצד מרקדין לפני הכלה. המאור עינים אומר בליקוטים, ככל שאדם יורד עוד יותר למטה מוטל עליו עוד יותר

**הקב"ה אמר למשה רבינו
לרדת ולהתחבר לבני ישראל**

עבודת הצדיקים היה בכל דבר ומצב למצוא שם את הקב"ה. **הבעל התניא** אומר **כשהרה"ק רבי זושא זי"ע** התחיל את המילים בעץ חיים כשעלה ברצונו הפשוט לברוא את העולם מיד התעלף. למה, כי מיד ראה את הקב"ה. אבל אנחנו יכולים לומר ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין וגוי כל עלמין וזה לא מזיז לנו כלום. הקב"ה אמר למשה רבינו אחרי חטא העגל לך רד מגודלתך. כי זה שעשית אותך גדול היה כי הוצאת את בני ישראל ממצרים, ומאז עשית אותך כל הזמן רק עוד יותר גדול ועוד יותר. וברגע שעשו את העגל אז אמר לו הקב"ה בבקשה תרד אליהם תתחבר אליהם ותבין אותם, וכל זמן שאתה לא מתחבר להם אתה לא יכול להגיע להם, כלומר עבודת האדם הוא להעלות כל דבר להקב"ה.

**יעקב שלא היה בשבירה
ראה את הקב"ה בכל דבר**

יעקב אבינו לא מת הכוונה שלא היה בשבירה כלל, וממילא הוא יכול לראות את הקב"ה בכל דבר. ובליקוטים איתא: **יעקב אבינו לא מת, ואמר מורי זללה"ה, שיעקב אבינו לא היה בשבירה, דמאן דנחית מדרגיה קרי ביה וימת, והוא תיקון הכל. והענין בביאור הוא, כי דועו כי יעקב סוד התורה, וכתוב תורת**

**יעקב אבינו ראה שיש
עבודה במצרים**

יעקב אבינו ראה שיש כאן הרבה עבודה והרבה מה לעשות. **החקל יצחק** אומר ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה. לכאורה מהו שבע עשרה שנה. אלא היה מצב של הסתלקות השכינה, ואחר שיוסף חזר התחיל לחיות. אלא כי בארץ כנען כבר גמרו את כל ניצוצות הקדושה להוציאם, וברגע שירד למצרים התחיל לחיות כי פתאום ראה שיש עבודה מחדש ויש לו מלא ניצוצות הקדושה להוציא משם, א"כ דווקא מתוך הקושי אדם מתחיל לחיות, אדם צריך לדעת שהכאב הוא הזדמנות בשביל לחיות.

**אדם שלא עובד
בשיפוץ בורח משם**

וכמו אדם שעובד בשיפוץ מיד שרואה בית הרוס שדחוף צריכה שיפוץ מיד נכנס לעובי הקורה ויש לו עבודה לעוד חודש. אבל מי שלא עובד בזה מיד כשרואה כזה דבר בורח משם, וכן כל אחד שעובד בקבלנות וכדומה. יעקב אבינו ראה שבר במצרים בזה הבין שאפשר כאן להתחיל לחיות, דהיינו שראה שם נובלות התורה שנפלה שם, שצריכה להתברר ולעלות. וראה מיד שיש שם עבודה. וזה נקרא להתחבר לעצמי להקב"ה ולכל הסובבים אותו, ולהתרחק מכל הדברים הרעים שיש.

להתברר ולעלות. וראה שם הזדמנות בשבילו להגיע להקב"ה.

ממעטין את אבילות על ידי שמחה

ואמר לבניו רדו שמה. חברה הולכים לעבוד שם יש שם הרבה עבודה הולכים לחיות שם. **עבודת ישראל** אומר כל רודפיה השיגוה בין המצרים. הכוונה שדווקא במקומות הללו יש לנו הרבה עבודה. **העטרת צבי** אומר משנכנס אב ממעטין בשמחה, איך אפשר למעט את הסטרא אחרא, על ידי שמחה. שזה התורה. וזה הכל בכדי **להעלות** כל דבר. **ונחיה** כל דבר. ואיך, על ידי **להביא אל חיות השורש ועצמי**. וברגע שאני מחבר כל דבר להקב"ה אז החכמה תחיה את בעליה. וברגע שבאים אל כוח מה, זה מביא חיות לבעליה, לעצמך ולכל הסובבים אותך ולכל העולם כולו כולם מתחילים לחיות מחדש.

ד' תמימה, שאין בה שבירה, כי עץ חיים היא למחזיקים בה, והאוחז בהתורה מעליהו מהשבירה. ולכן כתיב גבי יעקב וידו אוחזת בעקב עשו, כי מה שעשו הוא סיטרא אחרא, רוצה לדרוך ולעקוב את האדם, התורה מעכבת ואינה מניחתו לסטרא אחרא לעקבו, זהו וידו אוחזת בעקב עשו, כי יעקב סוד התורה אוחזת בעדו של עקב ודריכת הסט"א ואינו מניחתו לדרוך.

התורה עוזרת לנו מול היצר הרע

דהיינו התורה עוזרת לנו מול היצר הרע. ולכן כל בוקר שאנחנו לומדים ביחד דבר ראשון זה מסלק את הרע, דבר שני בזה אדם מתחבר לעצמו ולהקב"ה, ודבר שלישי זה מביא את כל הצלחות שיש בעולם. וזהו שראה יעקב, שמדריגות עליונות של תורה נפלו **במצרים, במיצר ים, כלומר שראה שם נובלות התורה שנפלה שם, שצריכה**

שיעור ד'

ראו בתוך כל דבר את הקב"ה המחיה אותו. ומחטא אדם הראשון נהיה הסתר ושבירה, ובעצם השבירה היה מהתחלה, רק מחטא אדם הראשון נהיה שבירה על שבירה וזה כולל בתוכו גם החטאים שלנו. שבירה לא נקרא שזה שבור לגמרי, אלא שזה לא עובד כמו שצריך לעבוד.

המטרה של מכונת שתייה
הוא בשביל הבעל הבית
ובשביל הקונה

יש מכונת שתייה, התכלית שלו הוא לספק לך שתייה וגם הבעל הבית נהנה כי משלמים לו על זה, כלומר שתיהן מרוויחים הבעל הבית מרוויח כסף ואדם מרוויח השתייה. אבל לפעמים קורה שהמכונה מתקלקלת ויוצא בקבוקי שתייה בחינם בלי לשלם כלום, זה אומר שבעצם המכונה עובדת כי הרי זה מוציא שתייה רק לא כמו שהבעל הבית היה רוצה שזה יעבוד כלומר לקבל כסף בשביל כל בקבוק שתייה.

אדם צריך לקחת
אחריות על עצמו

איתא במאור עינים (המשך ד"ה בראשית (הא')). אנחנו באמצע להסביר עד כמה אדם צריך לקחת אחריות בעולם. ואדם צריך לשאול את עצמו כל הזמן מי אתה ומה אתה מחפש כאן. הקב"ה ברא את העולם עם התורה, כלומר בכל דבר חי שבעולם יש שם כוח התורה. אדם הוא התורה בעצמו דהיינו יש לו רמ"ח איברים שזה נגד רמ"ח מצות עשה ויש לו שס"ה גידים נגד שס"ה לא תעשה, וכוח המחיה אותו הוא כוח התורה. ושלחו אותו לעולם הזה לגאול את כוח התורה שנמצא בבריאה. תכלית בריאת העולם היה כדי שיכירו אותו.

מחטא אדם הראשון
נהיה שבירה והסתר

היות שבתוך הבריאה נמצאת כוח התורה לכן כל אחד צריך למצוא מיד בתוך כל דבר את כוח המחיה אותו. ואכן כך היה לפני חטא אדם הראשון שאז היה כותנת אור עם אל"ף ומיד

הקדושים, קיים אברהם אבינו כל התורה עוד לפני שניתנה, אדם שקונה שתייה במכונה יש בזה שתי חלקים, דבר ראשון מכניסים כסף למכונה, דבר שני מקבלים שתייה מהמכונה. אותו דבר הדעת שיש לנו דבר ראשון משתמשים אתו למידות ולכל דבר, דבר שני צריכים לדעת וידע האדם שזה מגיע מאת הקב"ה.

התשלום להקב"ה הוא כל פעל ד' למענהו

עבודה שלנו הוא להחזיר מכל דבר את האותיות התורה עד הקב"ה, כי ישראל ואורייתא קוב"ה חד הוא, זה כביכול התשלום להקב"ה כי כל פעל ד' למענהו, וירא יעקב הוא חיפש איפה נמצא הבעיה, וראה שזה במצרים, מצרים זה מיצר ים שזה חכמה, החיבור בין הדעת לחכמה התנתק לגמרי, ועבודה שלנו הוא לשחרר בחזרה את החכמה שזה מחבר אותנו לאין סוף ב"ה, וגם צריכים להחזיר את הדעת להקב"ה שזה התשלום שלנו לדעת שהוא נותן לנו כל דבר. א"כ מצרים זה לא רק אז, אלא כל פעם שאדם לא שומע את הקב"ה במקום שהוא נמצא בו, זה נקרא מצרים שהחכמה כרגע במיצר ים, **הפרי הארץ** אומר שאדם שעוד מצטער מן השפלות והירידה שירד לשם סימן שעוד לא הגיע לחכמה, ואצלו עדיין יש נתק בין הדעת לחכמה.

לוקחים בקבוקי שתייה ולא משלמים

אותו דבר בעבודת השם הקב"ה שם אותנו בשביל לגלות אותו בכל מקום, ובמקום זה אנשים מסתובבים כאן כאילו בשלהם ולא עושים כלום, דהיינו לוקחים בקבוקי שתייה ולא משלמים כלום על זה. הקב"ה שם ניצוצות בכל מיני מקומות וברגע שיהודי מגיע לשם זה לא סתם מקרה אלא כדי לגאול משם את הניצוץ, בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו. הקב"ה מוליך אותך לכל מיני מקומות, וברגע שאדם מתנהג שם על פי התורה ומסתכל על כל דבר על פי התורה ומתבונן בכל דבר על השגחת פרטית שיש שם, וברגע שאדם נותן את המחשבה שזה הקב"ה ומפנים את זה וחי שכל מקום שהוא נמצא שזה הקב"ה וכל יום שהוא נמצא בו שהוא הקב"ה וכן כל אחד שהוא פוגש שזה הקב"ה, אז מין במינו חוזר וניעור ובזה אדם מחזיר את הניצוץ להקב"ה.

העיקר של הדעת הוא להגיע להקב"ה

וירא יעקב כי יש שבר במצרים. כתוב שאחרי חטא המבול כל הניצוצות הקדושות ירדו למצרים, ויעקב אבינו זיהה שהם נמצאים שם וידע שזה הדרך להגיע לקבלת התורה, כי קבלת התורה היה היעד של האבות

**כאן למטה זה עולם
הבא ועולם הזה**

כי הנה, מה שירדה התורה עד סוף המדריגה, נקרא מיתה, שמוריד המידה למטה. ובפרשת ויצא איתא: דנודע, כי העולם הזה נקרא חומר וגוף נגד העולם הבא, שהוא בחינת צורה ונשמה. כמו שגוף ונשמה, כל זמן שהם ביחד, בלתי נפרד הנשמה מן הגוף, נקרא חי, ואחר הפרידה נקרא מיתה. כמו כן העולם הזה והעולם הבא, אינו הכוונה שעולם הזה כאן למטה ועולם הבא למעלה, אלא הפוך הכל כאן למטה, כאן זה אצילות בריאה ויצירה, עבודת האדם הוא להכניס בכל דבר את הקב"ה.

**צריכים בכל דבר להסתכל
על הפנימיות שיש שם**

צריכים ישראל עם העולם הזה, להתנהג על פי הנשמה שהוא בחינת עולם הבא, שלא יהא נפרד עולם הזה מעולם הבא, ולעשות תמיד מחומר צורה על ידי הזדככות הגוף שהוא העולם הזה, צריכים על כל דבר להפסיק להסתכל בתור חיצוניות אלא על הפנימיות שיש בכל דבר. ועל ידי התורה יש לנו את הכוח להפוך את החומר לצורה, וגם לחבר את הרוחני שנמצא בכל דבר לרוחני של התורה, לבל ישתמשו ממנו במותרות וסיגים, כי אם מה שצריך ממנו לפי הנהגת הצורה, שהיא עולם הבא המחיה אותן. מצד אחד התאוה הקב"ה

**אדם שחי עם חכמה
שמח במקומות נמוכים**

אדם שחי עם חכמה הוא בדיוק הפוך הוא שמח שהקב"ה הכניס אותו לשם וככה הוא יכול להציל עוד ניצוצות שנמצאים שם, מן המיצר י-ה, י-ה זה חכמה, ולהגיע לזה הוא רק על ידי שאדם יודע שלית אתר פנוי מיניה, לית מחשבה תפיסה ביה כלל, ואדם הוא זה שמחבר בין השיא הגשמי לשיא הרוחני. וזה נקרא נובלות חכמה, אפילו שזה נפל אבל יש עדיין בתוכו כוח אדיר כוח אנרגיה כלומר אין דבר בעולם שאין שם חיות מהקב"ה וגם שם בכאלו מקומות שפלים ונבזים מאוד.

**כשנבנסים לקטנות המוחין
זה נקרא וימת יוסף**

וביסוד זה יתבאר, שזהו הביאור בפסוק וימת יוסף בן מאה ועשר שנים ויחנטו אותו ויושם בארון במצרים. שענין וימת יוסף, כל מי שיורד לשם צריך להוסיף כל הזמן עוד נקודה בעבודת השם, וברגע שאדם נכנס לקטנות המוחין זה נקרא וימת יוסף, כי כל היוסף היה כדי להעלות כל דבר להקב"ה, וברגע שלא עושים זאת זה נקרא וימת, רומז על ירידתו למצרים להעלות נובלות החכמה שנפלו שם. ולכן נקרא הירידה בשם מיתה.

למדריגות הנמוכות, יהודי איפה שרק הולך אין אצלו מציאות של מיתה ח"ו תמיד יש לו חנטה בתוכו. וזה נקרא מתי יגיע מעשי למעשי אבותי, לכאורה האם יתכן כזה דבר שאני יגיעו לאבותי הקדושים, אלא הכוונה הוא שלפחות יהיה לך נגיעה בהם, שלפחות החיות שלך ועם החיות שמחיה כל דבר שיהיה לך נגיעה בזה.

בתוך כל אחד יש כוח המחיה אותו

כל מי שיש לו טלפון יראה שיש לו כמה פסים בצד שזה אומר לו כמה קליטה יש לו, אפילו מי שיש לו קליטה חלשה מאוד אבל לפחות הוא מחובר קצת, ומי שח"ו הולך לאיבוד אפשר למצוא אותו על ידי הפלפון שלו. כלומר בתוך כל אחד יש כוח המחיה אותו. **אף שירד לסוף המדריגה**, לא נפל ח"ו למדריגות הנמוכות, אלא אדרבה, שם **נחנט**, ששם בסוף המדריגה התחיל צמיחת התיקון של המדריגות התחתונות. ברגע שאדם ייתן חיבור יהיה לו קליטה.

הנפילות מגיעים כי אדם לא חי עם הקב"ה

א"כ אפילו אדם נמצא במצב של וימת ושבירה והוא לא רואה אז את הקב"ה המחיה כל דבר. צריכים לדעת שכל הנפילות הוא כי אדם לא חי עם הקב"ה, יצרו של אדם מתגבר

שיהיה לו דירה בתחתונים, ומצד שני הוא רוצה שתחבר כל דבר איפה שאתה נמצא להקב"ה המחיה כל דבר.

חנטה תמיד נמצא

[נחזור למאור עינים שהתחלנו]. כי מה שירדה התורה עד סוף המדריגה נקרא מיתה, דנחית מדריגה קרי ביה וימת. ויחנטו אותו, לכאורה מהו חנטה, אלא עכשיו אנחנו נמצאים בשמיטה, יש בתר לקיטה ויש בתר חנטה, ירקות שלא גדלים מיד שלוקטים אותם חל עליהם שמיטה. אבל פירות הולכים בתר חנטה. אותו דבר בעבודת השם אפילו שכרגע אני לא רואה שם את הקב"ה אבל חנטה תמיד נמצא. וכמו"כ מצאנו בתחיית המתים שיקומו על ידי הגיד שנקרא לוז שזה מתחיה על ידי סעודות מלווה דמלכא. כלומר שזה תמצית של תמצית ממה שיהיה אחרי זה.

צריכים לפחות שיהיה נגיעה עם אבותינו הקדושים

היוצא לנו בכל דבר יש חנטה בתוכו. **שהנה, התורה נקרא עץ החיים, וכיון שנקרא עץ החיים, ממילא שייך בו כל העניינים שיש בעצים. ולכן יש לרמז בו את הא דאמרינן לגבי שנת המעשרות באילן דאזלינן ביה בתר חנטה, היינו, תחילת צמיחת הפרי. וזהו שרצה לומר כאן, ויחנטו אותו, היינו, אף שירד לסוף המדריגה, לא נפל ח"ו**

שבכל דבר לא משנה איפה אדם נמצא, גם בעולם גם בשנה גם בנפש, הוא צריך לדעת החיות שלהם **הוא מהתורה המחיה הדבר הוא**, אין לו חיות עצמו וזה רק מהקב"ה לבד, ולכן יש לך ברירה או להסתכל על החיצוניות או על הפנימיות.

חמישים מסעות נגד מ"ט שערי טומאה ושער הנו"ן

הקב"ה הכניס את בני ישראל למצרים והיו אז במ"ט שערי טומאה, וברגע אחרון הקב"ה הוציא אותם משם. השבוע אנחנו בפרשת מסעי בני ישראל הלכו מ"ב מסעות, ועוד ח' שחזרו ונסעו, וביחד זה חמישים לכאורה מה זה אומר לנו חמישים מסעות. אלא מסביר **השפ"א** אדם שאוכל חתיכת חלה גדולה הוא יכול להיחנק מזה לרדת זה לא יכול ולהוציא גם קשה מאוד, אותו דבר בני ישראל ירדו למצרים והיה אז רק עד שער החמישים, וכמו שאמרנו שאם היו נכנסים לשער החמישים לא היה אז מציאות להוציא אותם משם, וירא יעקב כי יש שבר במצרים, מ"ט עולה על המידות שזה שבע כפול שבע, חמישים נקרא להתחיל עוד פעם, הם עברו את כל התהליך של מ"ט אבל היות שהיו כ"כ שקועים במצרים אם היו נכנסים לשער החמישים לא היה שייך להוציא אותם משם, כי אדם צריך לרצות לצאת משם.

עליו בכל יום ואלמלא הקב"ה עוזרו לו אינו יכול לו. א"כ ברגע שאדם נמצא בסערת רגשיות מצד אחד הוא מרגיש רחוק אבל דווקא מרחוק ד' נראה לי. וכמו אדם שרוצה לראות יותר רחוק הוא חייב לסגור עין אחד ואז הוא רואה הרבה יותר רחוק, אותו דבר לפעמים הקב"ה סוגר ממך עין אחד נכון שאתה מרגיש קצת רחוק אבל דווקא משם תוכל לראות את הקב"ה הרבה יותר טוב.

שבירה נקרא שחסר שם חיות מהקב"ה

וישם בארון. היינו, שגם המדריגות הנמוכות עלו ונתקנו. וזהו **כמאמרם ז"ל לוחות ושברי לוחות מונחים בארון**, לכאורה בשביל מה צריכים אנו את שברי הלוחות בתוך הארון, אלא כמו שאמרנו שבירה הוא לא שבור לגמרי ויצא מכלל שימוש, אלא שחסר שם החיות של הקב"ה, **אפילו הנובלות**, שזה פרי שנפל וכרגע הוא לא מתפתח יותר מזה, אבל אפשר לפתח את זה על ידי שמונחת בארון, **יש להם עליה להיות בארון, כמו הלוחות, שהיא התורה העצמית.**

הלכה למעשה

הלכה למעשה מה אדם צריך לעשות בחיי יום יום. **הבעש"ט הק'** ייסד לנו בכל דרכיך דעה, ונחזור לענין, כיון

נהפך לישוב. ולכן כל פעם שיהודי מגיע למצב של ירידת יוסף למצרים תמיד יהיה לו את היכולת לחזור להקב"ה ולראותו שם.

יש חכמה עילאה ויש חכמה תתאה

ואיך אפשר לראות את הקב"ה שם, אלא **בסוד החכם עיניו בראשו, ואמר בזוהר וכי באן עיני דבר נש פירוש, הזוהר מתמה, וכי רק החכם עיניו בראשו?** הלא כל אדם עיניו בראשו. ומתרץ **אלא, חכימא מסתכל מאן דקיימא על רישא. יש חכמה עילאה ויש חכמה תתאה, חכמה תתאה אפשר להכניס לבינה אבל חכמה עילאה זה חייבים להכניס לאמונה, רצה לומר, החכם, בכל דבר, מביט אל ראשית הדבר ההוא, מאין נשתלשלה, ומי שרשה של הדבר ההוא. כלומר, החכם מתבונן בכל דבר שבעולם, ושואלים מה זה ועל מה זה צריכים לדעת מאיפה זה מגיע, בין גשמי בין רוחני לא משנה זה יורד עם לבושים, עבודה שלנו הוא לראות בכל דבר את הנותן התורה, ואת פנימיות התורה שזה חכמה של מעלה, וזה התכלית למה הקב"ה שלח אותך כאן לעולם הזה.**

אדם צריך להגיע להכרה שבלי הקב"ה הוא לא יכול

בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו, כלומר מה מחיה אותו,

צריכים כל הזמן לחשוב רק על עכשיו

נכון שהקב"ה הוציא אותנו ממצרים אבל אנחנו צריכים שעד הדור של היום איפה שיהודי רק נמצא שיהיה מציאות ומצב לחזור להקב"ה. ואפילו שיהודי מגיע לשער החמישים שגם אז תוכל לצאת ממצרים. ומשום הכי הקב"ה לקח אותם לחמישים מסעות ואז ברוך גוזר ומקיים. **החקל יצחק** היה אומר כשיש לאדם בעיות צריכים לחתוך את זה לחתיכות קטנות ואז ומקיים אפשר לקיים אותו. כידוע **שהרה"ק מקאליב זי"ע** היה סובל הרבה. ושאלו אותו איך אתה מסוגל לסבול כ"כ הרבה. וענה כל פעם אני חושב על אותו דקה ואני אומר לעצמי שהסבל יהיה רק לדקה ולא יותר מזה, ולכן אני מסוגל לסבול כ"כ הרבה. וזה ברוך גוזר ומקיים ברגע שחושבים רק על עכשיו אז אפשר לקיים אותו, ואז מפסיקים לחשוב על העבר ועל העתיד ורק חושבים על עכשיו.

בכל מסע תיקנו אחד ממ"ט שערי טומאה

ולכן הקב"ה עשה להם חמישים מסעות שכל מסע בעצם תיקון אחד ממ"ט שערי טומאה. ולא נסעו הלאה לפני שלא תיקנו שם את הכל. ואז כל מדבר שהיו שם נהפך לישוב. כלומר ברגע שהוציאו את כל הקליפות משם המקום

לא יבוא לידי עוון, היות שהוא חי כל הזמן את הסכנה ואת החיבור להקב"ה, כי כל העוון הוא רק כשאתה שוכח את הקב"ה, וברגע שאדם חי מכאובי נגדי תמיד וחטאתי נגדי תמיד אז מגיע לשויתי ד' לנגדי תמיד, ואז אדם נמצא כל הזמן בפעולה, וכמו שאמר **הקאצקער זי"ע** אני לא רוצה שלא תעשו עבירה כי אתה לא רוצים אלא פשוט שלא יהיה לכם זמן לעשות עבירות. אדם שנמצא בעשייה אז כל המחשבה שלו תפוס וכן הדיבור וכן המעשה שלו, אז יש לו עזר אלוקי ומשם יתפרדו כל פועלי און. וזה נשיאות חן, ברגע שאדם חי עם הקב"ה יש לו נשיאות חן, לא של עצמו אלא הקב"ה עושה שיהיה לך נשיאות חן. ואז ונמצא חן בשכל טוב בעיני אלוקים ואדם.

והדרך לחבר כל מקום שנמצאים להקב"ה, זה על ידי שאדם מגיע להכרה שהוא באמת לא יכול בלי הקב"ה, ובלי הקב"ה אנחנו עוד במצרים, ואלמלא הקב"ה עוזרו לו אינו יכול לו, א"כ קל מוציאים מארץ מצרים הקב"ה בעצמו הוא זה שמוציא אותנו משם. וברגע שאדם מתחבר להקב"ה זה עצמו יציאת מצרים.

**צריכים שלא יהיה זמן
לעשות עבירות**

השפ"א אומר שאדם חייב לדעת שמצדו מוכן לכל חטא ועוון, ואם הוא לא שם זה הקב"ה שעוזר לו לא להיות שם, וברגע שאדם לא שומע זאת אז חייבים להכניסו בחזרה למצרים, ואדם שחי ככה אז בוודאי

